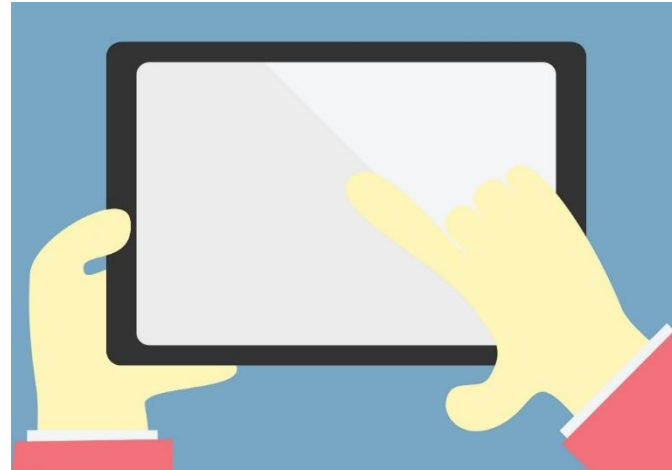
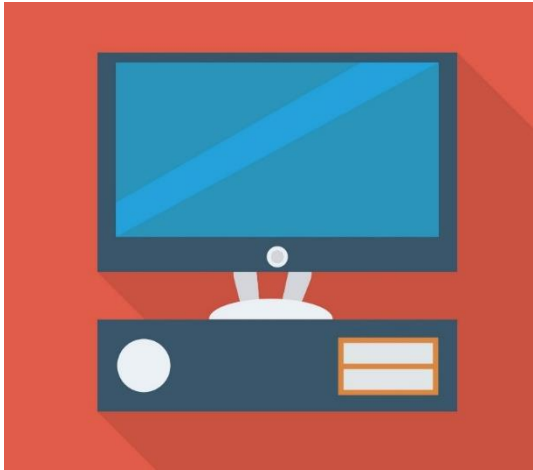

MILJØKRAV I ANSKAFFELSER AV IKT-UTSTYR

Sarah Fossen Sinnathamby

Seniorrådgiver Avdeling for offentlige anskaffelser og miljøansvarlig Sykehusinnkjøp HF

§5

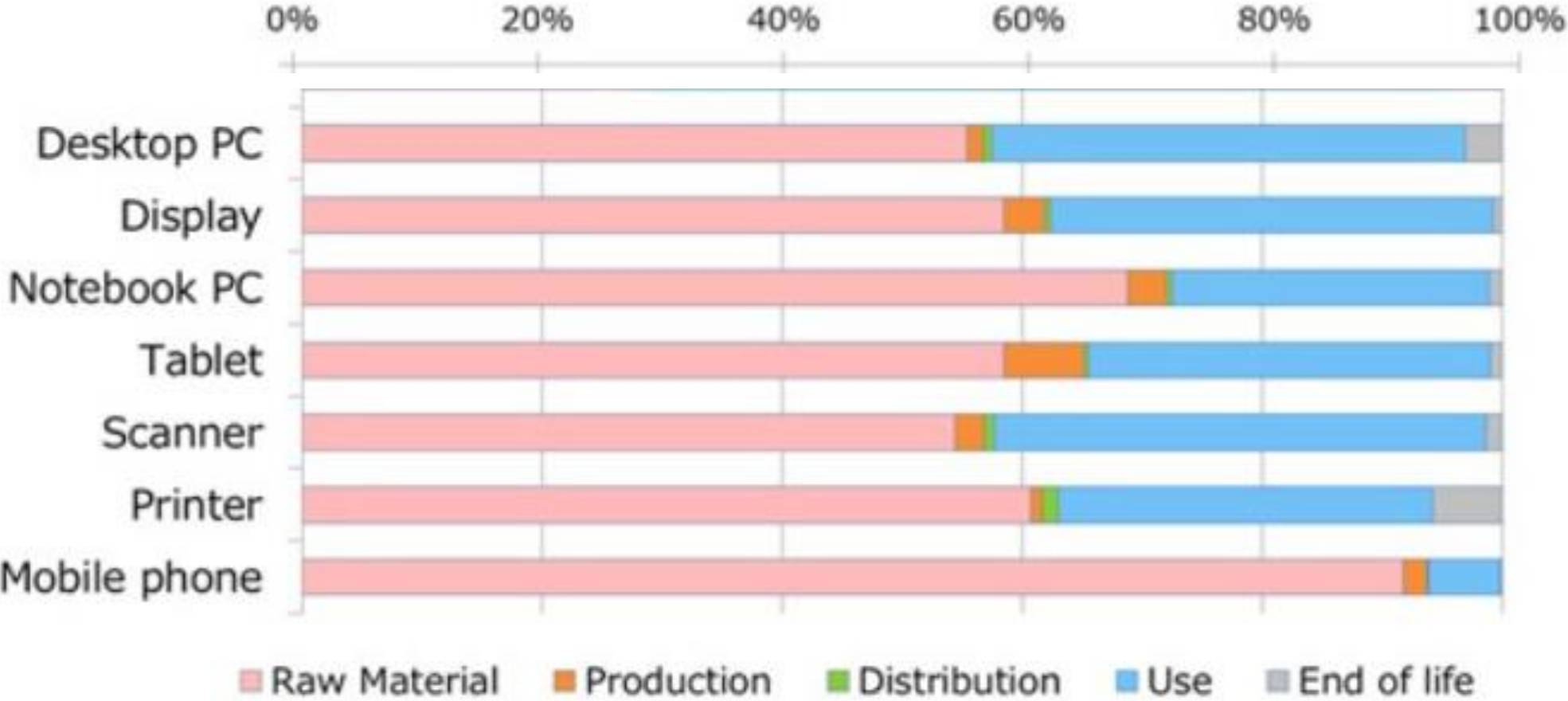
Lov om offentlige anskaffelser § 5

[...] **skal** redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant.

Forskrift om offentlige anskaffelser §7-9

Kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen.

Proportion of CO₂ Emissions over Life Cycle for Fujitsu Group Products

Hvordan inngå miljøvennlige IKT-avtaler?

- Du kan bruke krav, tildelingskriterier og kontraktsvilkår for å kreve eller premiere bærekraftig IKT-utstyr. På **Kriterieveiviseren** finner du eksempler på krav du kan stille. Flere av kravene bruker underliggende krav fra miljømerker.
- Du kan alternativt bruke miljømerker forutsatt at du får dekket ditt behov.
 - Krav til gjenvinning av EE-produkter skal skje i tråd med norsk regelverk for avfall og forurensing.
 - Transport av IKT-utstyr dekkes gjennom å stille krav og etablere interne rutiner.

Still krav til miljø i anskaffelsene

Velkommen til Kriterieveviseren. Her finner du formuleringer til krav og kriterier for miljø og sosialt ansvar, og dokumentasjon av kravene, som kan stilles i en anskaffelsesprosess.

Krav- og kriteriesettene er utarbeidet sammen med ekspertgrupper på ulike produktområder. Ved å klikke deg gjennom fem trinn kan du enkelt tilpasse dine spesifikasjoner og laste ned kravene du ønsker å bruke i anskaffelsen.

Velg produ

Avfallsinnsamling

Bygg, anlegg og eiendom

Transport

Som et minimum bør oppdragsgivere vurdere basiskrav og -kontraktsvilkår til følgende:

- lang levetid
- kjemikalier og energieffektivitet
- sikker innsamling, sletting, ombruk og gjenvinning
- ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter

☒ PC-er, skjermer og nettbrett ⓘ

☐ Tjenester for avhending

☐ PC-er og skjermer

☐ Nettb

Miljø

(Marker/fjern alt)

☐ Miljøvennlig distribusjon [2]

☐ Miljø- og energivennlig design [2]

☐ Forlenge levetid [5]

Sosiale hensyn

(Marker/fjern alt)

☐ Lærlinger [1]

☐ Menneskerettigheter [2]

<https://kriterieveviseren.difi.no/>

Produksjon	Bruk	Avhending
Robust minne og lagring på bærbare PC-er	Lovkrav om kjemikalier og energieffektivitet*	Sikker innsamling, sletting, ombruk og gjenvinning*
Batterikapasitet på bærbare PC-er og nettbrett	Deksel for mer robuste nettbrett	Rapportering om ombruk og gjenvinning*
Robuste bærbare PC-er og nettbrett	Transport ved levering*	Optimalisere sortering av plast og metall*
Utskifting av kritiske komponenter*	Emballasje*	
Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeder*	Produktgaranti og garantireparasjon for bærbare PC-er	
Ansvarlig innkjøp av konfliktmineraler*	Bruk av lærlinger i tjenestekontrakter*	

*Gjelder både PC-er, skjermer og nettbrett

Utskifting av kritiske komponenter

1. Leverandøren, eller dennes underleverandører (produsenter) skal tilby steg-for-steg-instruksjoner som beskriver hvordan kritiske komponenter; dvs. komponenter som inngår i tabellen nedenfor, kan byttes ut. Tabellen nedenfor er hentet fra TCO Certified generasjon 8 punkt 6.2 Replaceable components.
2. Instruksjonene skal være allment tilgjengelige på internett, med gratis tilgang
3. Komponentene listet opp i tabellen nedenfor skal minimum
 1. være allment tilgjengelig for kjøp (komponentene må ikke være identiske så lenge de gir minimum tilsvarende ytelse), eller
 2. kunne erstattes gjennom garanti- eller vedlikeholdsavtale (avhengig av hvilke komponent det gjelder)

Kravet gjelder i 3 år etter levering av IT-utstyret.

Kritiske komponenter i tabellen som ikke inngår i IT-utstyret som anskaffes trenger ikke gjøres tilgjengelig. CPU (prosessor) som er limt fast, omfattes ikke av kravet.

IT-utstyr	Deler (norsk)	Deler (engelsk)
Bærbar PC	Batteri	Battery
	Display Panel/ skjerm-montering	Display Panel /Display assembly
	Lagring (SSD, HDD, RAM)	Storage (SSD, HDD, RAM)
	Ekstern/ intern strømforsyning	External/Internal PSU
	Tastatur	Keyboard
	System/ hovedkort	System/motherboard

Sikker innsamling, sletting, ombruk og gjenvinning

Leverandør (eller dennes underleverandør) skal tilby en ombruks- og gjenvinningstjeneste som minimum omfatter følgende:

1. Sikker innsamling av elektronisk utstyr i låsbare sikkerhetsskap
2. Sikker sletting og aidentifisering av elektronisk utstyr som samles inn
3. Ombruk av elektronisk utstyr
 - Brukt elektronisk utstyr skal forberedes til ombruk, så fremt utstyret er i stand til å det, eller relativt enkelt kan settes i stand til det av leverandøren (eller av dennes underleverandør).
4. Gjenvinning
 - Elektronisk utstyr som ikke kan settes i stand til ombruk, skal gjenvinnes.
 - Utstyr som skal gjenvinnes skal håndteres av et returselskap godkjent av Miljødirektoratet eller av en annen lovlig mottaker.

Dette kravet omfatter ikke sikkerhetsgradert informasjon. Sikkerhetsgradert informasjon gjelder informasjon som kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser om den blir kjent for uvedkommende. Dette gjelder informasjon som blant annet tilvirkes i politi og forsvar. IT-utstyr med sikkerhetsgradert informasjon skal håndteres i tråd med Sikkerhetsloven.

Miljømerker og miljødokumentasjon for IT-utstyr

Kilde: DFØ

Oversikt over anerkjente og utbredte miljømerker og miljødokumentasjon for IT-utstyr.

Publisert: 14. sep 2020, Sist endret: 08. okt 2020

For mer informasjon om bruk av miljømerker, se veileder for [miljøkrav og miljødokumentasjon](#), og spesielt avsnittet "En miljømerkeordning kan brukes på flere måter" i trekkspillmenyen.

Blaue Angel	▼
Energy Star	▼
EPEAT	▼
Miljømerket Svanen	▼
TCO Certified	▼
Responsible Business Alliance (RBA)	▼

Listen er ikke uttømmende, men gir en oversikt over anerkjente og utbredte miljømerker og miljødokumentasjon for kategorien IT-utstyr.

Konklusjon 1

Som et minimum bør oppdragsgivere vurdere krav og -kontraktsvilkår til følgende:

- ✓ **lang levetid (robust utstyr som kan repareres og oppgraderes)**
- ✓ kjemikalier og energieffektivitet
- ✓ sikker innsamling, sletting, ombruk og gjenvinning
- ✓ ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter

Hvordan gjøre miljøvennlige *avrop* på IKT-utstyr?

Kina

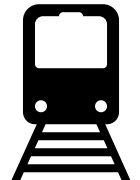
Nederland

Sverige

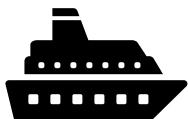
Norge

3 uker

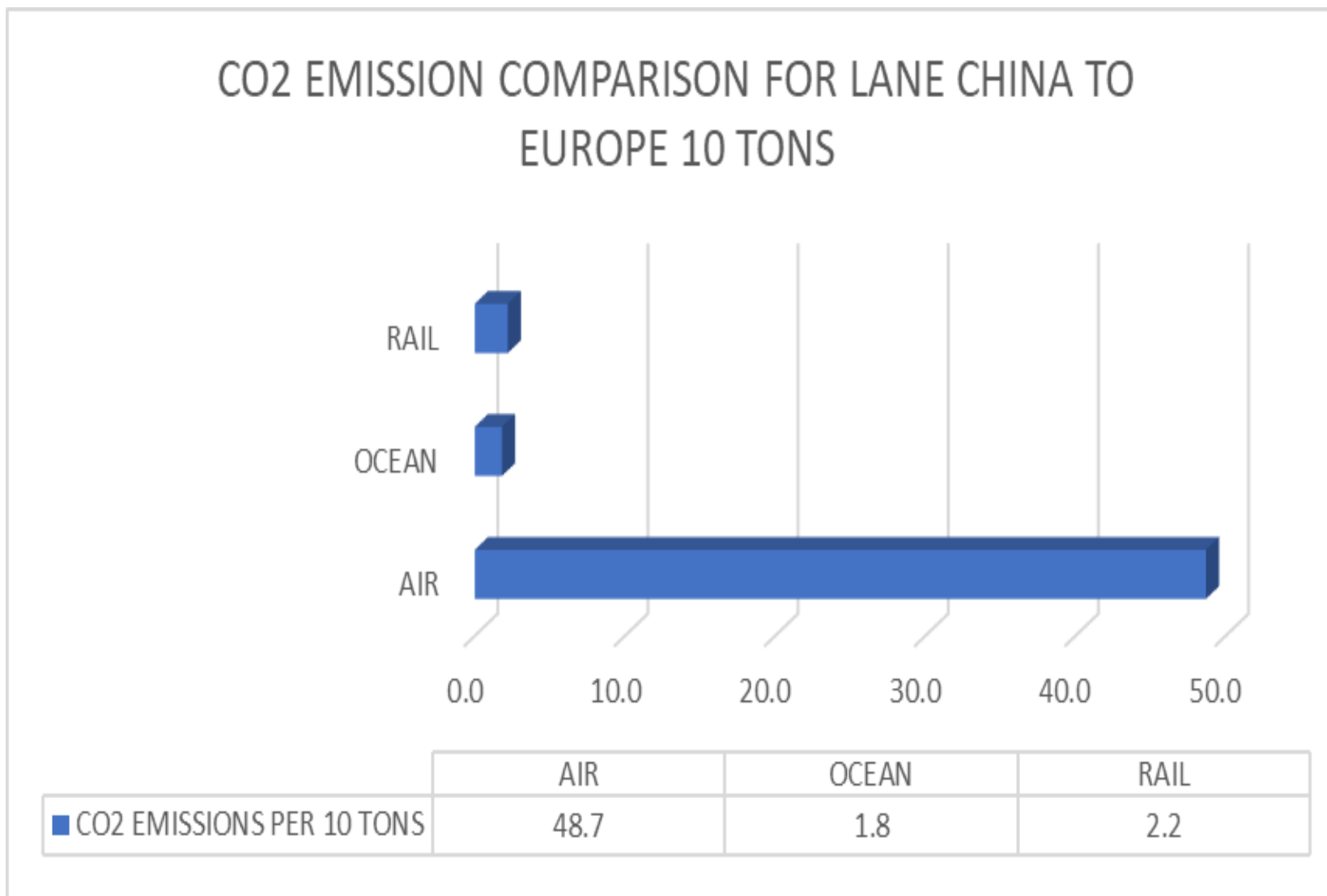

6 uker

8-10 uker

Hvordan gjøre miljøvennlige avrop på IKT-utstyr?

Lease og kjøpe brukt

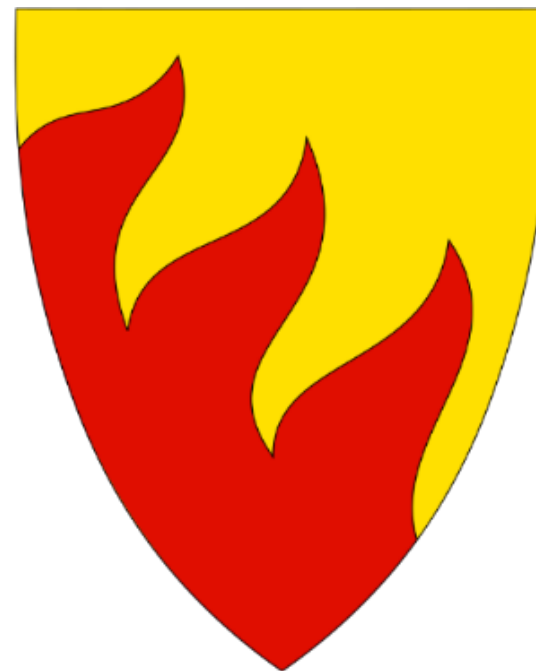
Sør-Varanger

Hva: Kjøper brukt utstyr

-Vi kjøper toppmodeller av god kvalitet som er 3-4 år gamle. De koster gjerne 12-20 000 000 nye, mens vi kjøper dem ned til en femtedel av prisen for de dyreste modellene.

Så bruker vi heller mer penger på nettverk og infrastruktur. Vi opplever nesten aldri at PC-ene ikke fungerer. Er det feil, ligger de som regel på serveren, spesielt nå som det meste lagres i skyen

Ørjan Jerijervi, IT-rådgiver

Hvordan lage gode rutiner for anskaffelser?

Konklusjon 2

- Ha rutiner som sørger for mest mulig miljøvennlig ordrebestillinger
- Velg løsninger så langt opp i avfallshierarkiet som mulig.
- Selg / lever brukt IT-utstyr til ombruksaktører som kan gi det et nytt liv

Relevante lenker

- DFØs [Kriterieveiviser](#)
- Sider om [IT-utstyr på anskaffelser.no](#)
- [Miljømerker og miljødokumentasjon på anskaffelser.no](#)

Sarah.Sinnathamby@sykehusinnkjop.no